

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ascensus Moysis in montem Seu De Oratione Tractatus Tribus Stationibus ac vijs Purgatiua Illuminatiua Vnitiua distinctus

Crombecius, Johannes

Avdomari, 1618

3. Alij quinque fructus orationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38133

Tabulas lapideas.

Alij quinque fructus orationis.

1. **V**oluit Dominus lapideas esse tabulas, in quibus legem descripsit, ne facie scriptura raderetur, aut ipsa subiecta scripturę materia corrumpereetur, quę tam pretiosum thesauru contineret. Tabula hec ut diximus est conscientia nostra, quę longioris durationis est quàm lapideę tabula. Nam & ipse fractę fuerit; novęq; excindenda, ac priorum loco reponenda fuerunt. Anima verò, quę est legis æternę tabula; omnino est incorruptibilis, atque immortalis. Accedit & legem immobiliter eidem infixam adhaerescere: & quantumcumque densis tenebris peccatorum ac perturbationum obvolvatur: lex tamē illa, divinitus naturę indita, evelli, extingui, funditusque deleri non potest. Denique constantiam à nobis Deus requirit ut non tantum animę essentia æterna, & immobilis sit: nec tantum lex ipsa indelebilis, sed & voluntas hominis cōstans, inconcussa, invicta, immobilis remaneat. Vitę suę constanti modis non parcat, non divitijs, non omnibusque quę mundus proponere, continere, largiri valeat. Ita sponsa in canticis. *Fortis ut mors pia laus dilectio: dura sicut infernus emulatio: lampada*

1.
fructus
Constantia in
vo
catione
& propo
sio.

Cant. 8.

6.7.

fortitudi

nis

constan-

tia

et lampades ignis atque flammarum. Aqua multa
 non potuerunt extinguere caritatem, nec flumina
 obruent illam. Fortissima sunt mors, infernus, ^{mortis}
 ignis & aquæ, fortiores morte tabulas has esse ^{fortitudo}
 oportet, et si mors millies immineat. For- ^{ac vis}
 tior animus contra scelerum pestes, vitiorûq;
 monstra omnia, non cedat, pergat, & ad-
 versa cuncta prosternat, vitamque exemplo
 sanctorum lubens prostituat.

2. Infatiabilis est infernus & nunquam di- ^{Infernus}
 cit satis est. Zelus quoque animi, in quo lex
 divina conscripta est, incredibili ardore
 succendatur, ut Dei gloriam promoveat. Et
 nunquam, non dicam satisfacisse, sed nec
 incepisse apud se reputet: dura patiatur, mol-
 lia respuat, aspera pervadat, ut dicere possit,
Dura sicut infernus amulatio. Quid? longe plu-
 ra scelera patrantur, quam virtutum actus.
 Plures dæmoni morem gerunt, eum vene-
 rantur, obsequia deferunt, quam vero eter-
 noque Numini: plures carnis blandimēta
 sectantur, quam Christi Iesu vestigia: plu-
 res eius mortificationem in corpore ferre
 recusant. Omnes portis latè patentibus ruūt
 præcipites in mortem. Et ego non emula-
 bor impium saltem eorum zelum atq; insa-
 niam, ut virtutes amplectar? Deo me pro-
 fus dedicem? *mortificationem Iesu Christi in*
corpore meo circumferam? totus ruam in am-
 plexus Domini mei, & *cælum vi rapiam?*

3. Integ

VVI
416

Ignis. 3. Inter elemēta, ignis maximam habet vim ad agendum, omnia consumit & in se redigit. Dilectio fortior igne est, parata etiam proprio sanguine illi extingui. Et sanè ignis extingui potest; Caritas extingui deficereque nunquam potest. Caritas enim nunquam excidit. Vnde Beatus Paulus, *Quis nos separabit à caritate Christi? tribulatio, angustia, fames, nuditas? Certus sum quòd neque mors, neque vita, neque Angeli, neque principatus, neque virtutes, neque creatura alia poterit nos separare à caritate Dei.*

Aqua. 4. Aqua denique elementum insanum, invincibile, inexpugnabile est. Et tamen non flumen vnum, non maria vniversa, aqua denique multa non potuerunt extingui caritatem, nec flumina obruent illam. Hic ergò fructus est orationis, vt hominem constantiâ induat, qua stet & non facile à proposito benè vivendi studio resiliat.

5. Accedit multos esse, qui dono vocationis stabilē cū Deo amicitia voveāt: redeunt tamē animi quadam malitia postmodum ad ingenium, quod arguit Sapiens, sicut canis, ait, *revertitur ad vomitum suum: sic imprudens, qui ignorat stultitiam suam.* quos lamentatur Ieremias, *Quam vilis facta es nimis iterans vias tuas!* Beatus verò Petrus paterno affectu queritur, nonnullos retrò respicere, eosdēque peiores post sanctificationem evadere. *Si enim, inquit, re-*

fugientis

fugientes coinquinationem mundi, in cogitatione Domini nostri & Salvatoris Iesu Christi, his rursus implicati superantur; facta sunt eis posteriora peiora prioribus: melius enim erat illis, non cognoscere viam iustitiae, quam post agnitam retrorsum converteri ab eo, quod illis est traditum, sancto mandato. Contingit enim eis illud proverbij, canis reversus ad vomitum, & sus lota in volutabro luti. Miserrima hominum dementia, qui cum Deo ludere videntur; multa polliceri, nihil praestare, iam mundi, iam spurci apparere; cõpuncti nonnulli cõfitentur: paulò post ac si propositum bene vendi edidissent nullum, se in lutum peccatorum pertrahi patiuntur; vel quia occasiones non fugiunt, vel infirmitate aut mobilitate quadã ingenij effracti. Alij evadunt quodammodo insensibiles, nec pietatis iudicium praesferunt; tantum evadere nituntur conscientiae carnificinam mordicantem, sicque instar Sisyphi saxum volvunt, & revolvunt euntes, redeuntesque viam toties. Tam praclarum sanè donum constantiae, infelix miseraque relabentis conditio labefactat. Hanc inquam oratio conciliat, inducitque peccati odium, & confirmat caelesti robore cor hominis, ut Deam, virtutem, honestatemque diligat: vitium verò, dedecus, & omnem immunditiam aversetur, odio habeat, prorsus detestetur atque exterminet.

¶ Illud omnino non omittendum; primas

K

tabulas

tabulas traditas esse Moyfi labore, nullo magna sanè eius consolatione, luminisque celestis, & scientiæ cuiusdam divinæ infusione. At secundæ non ita; labore magno illi steterunt. Excidere, perpolire & Deo scribendis præceptis exhibere nullus est. Ita nobis vni venire solet, vt prima gratia nobis nulla nostra molestia ac labore gratuito detur, sola Deo benignitate: at si ingrati tantum beneficiū negligamus, vel parthā adornare desinamus, & quod grauius est proiciamus, difficilis prioris gratiæ conciliatio, beneficijque recuperatio redditur. Id in Principum amicitia ac benevolentia videmus, qui vbi sua benignitate nos abuti sibi persuaserint; animus idcirco à nobis alienarint, sine magnis precibus, officijque eos rursum demereri difficillimum est. Orationis munus est veniam deprecari, Dei misericordiam implorare, humilitate flectere, arctam amicitiam ferremque perditum redintegrare, beneficium ablata repetere ac recuperare. Denique eadem cere vt pluris apud Deum post culpam firmam quam odiosi, abiectique merito haberi poteramus.

27. 7. His addendum præclarum orationis munus fructusque vberimus. Vt nimirum frequenter tabulas culpa nostra læsas, aut obscuratas, renouemus ac restauremus. Non raro scedantur maculis asperguntur; *kidun*

Adhuc ad scopulos tētionum, sic vt reparacione indigeant. Quā renovatio quo frequentius fiet, eò puriores stabunt tabulae nostrae. Et sane hoc officium renovationis omitti non debet: si in aliquo lesa obedientiae integritas, si charitas tractis turbata; si mores solutiores; si lingua effrenis, si oculi profani, si spiritus in res externas profusior: omnino renovandus est & fervor, animique collectio repetenda. Hoc praestabit oratio matutina, ac vespertina. Ab ea non recedes priusquam cum Deo transegeris, reconciliatus fueris novum spiritum hauseris, cum ipsum inquam te esse cognoveris, qui eras, cum primum te Dei obsequio consecrasti. Hoc quidem opus, hic labor est. Sed memento te culpa tua a gratia & fervore excidisse, nec mereri reconciliationem, nisi ea praestes, quae fieri desiderat is, cuius benevolentiam contempsisti.

8. Cum autem lapideum animum in virtutis amante viroque constante desideramus: non ita accipiendum est, ut quisquam erga Dominum & eius inspirationes; vel in superiores suos (quos revereri, dicto audire, & benevole quaecumque mandat excipere debet) nec etiam in alios aequales, sese durum, pervicacem, contumacem possit exhibere. Durus is sit & fortis ad vicia expugnanda, ac propulsanda; sit in omnes Dei adversarios, qui legem honoremque eius impetunt atque

K 2

exagitant

VVI
416

Psal. 118 exagitāt inexorabilis. Ita Rex pijsſimus agebat. Iniquos inquit, odio habui & legem tuam dilexi. Iniquitatem odio habui & abominatus sum.

Act. 9. 5. legem autem tuam dilexi. Durum enim est contra ſtimulum calcitrare. Cæteroquin Deus à nobis erga ſeſe, exigit cor carneum, flexible, benignum, pium. De quo dici poſſit. Inveni virum ſecundum cor meum, qui faciet omnes voluntates meas. Queritur Dominus de iudeis quòd cervicem habeant adamantinam & monitis eius ac beneficijs non flectantur. Et Beatus Stephanus, dura, inquit, cervicem

Acto. 7. incircumciſis cordibus, vos ſemper ſpiritus ſancti reſiſtitis, ſicut patres veſtri, ita & vos. Et Chriſtus

Matt. 23 Dominus. Quoties volui congregare filios tuos ſicut gallina congregat pullos ſuos ſub alas & miſiſti. Hanc diſpoſitionem ſi nos habuerimus in oratione ſequetur fructus ille quem Dominus exprimit, auferam à vobis cor lapideum

Ezechi. 11. 20. & dabo vobis cor carneum, & faciam ut in precibus meis ambuletis. Cor carneum opponitur lapideò, peruiſaci, duro, impœnitenti. Carneum verò, humanum quid designat, & affectum in Deum ſingularem: Cor nempe, quod amore affectuque feratur in obſequium divinæ maièſtatis, ipſumque totis complectatur viſceribus; qui ſingularis eſt fructus orationis.

Tract. 24. 9. Requirit denique à nobis Dominus eandem diſpoſitionem in oratione, ut ad eam accedat

damus cum omnimoda resignatione, & cor
 nostrum instar mollis ceræ offeramus; ut de
 eo disponere, illud tractare, subigere, com-
 primere, extendere; in omnem partem ver-
 sare; ad voluntatis suæ nutum fingere, vota
 sua in nobis, omnibus in rebus explere, sine
 vlla resistantia ac tergiversatione valeat.
 Hac dispositio eum fructum adferet oranti,
 ut cum Dominus vnicè perfectionem nostrā
 desideret, si profusissimæ eius largitioni, obi-
 cem non ponamus, sensui nostro plus æquo
 adherentes, infinitis nos muneribus cumu-
 laturus sit, & aucturus incrementa frugum iustitiæ
 & resignationis nostræ.

Copia de
 norum.

2. Cor. 7.
 39.

VVI
 416

TEXTVS SEPTIMVS.

Legem & præcepta.

Alij quoq; fructus orationis.

IN tabulis quas Moyses accepit, numerus
 in primis notandus est. Duæ enim erant,
 nec eæ rasæ omnino, & vacuæ traditæ sunt;
 sed in ijs scripta erant quæ Dominus populo
 proponi, mandariq; cupiebat. Nec dubium
 est quin decem præcepta decalogi in ijs esset
 insculpta. In priori quidem; illa, quæ divi-
 num numen concernebant; In altera, quæ
 mortales inter se, ad Deum disponebant. De

K 3

dis